

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Interpelacija poslanca dr. Tonklja in drugov.

Nj. ekselenci vodji justičnega ministerstva.

(Po stenografičnem zapisniku.)

Z odlokom od 6. oktobra 1881 prosila je Nj. ekselencia vodja pravosodnega ministerstva c. kr. predsedstvo nadsodnije v Gradci, naj:

1. okrajnim sodnijam, katerim se je z odlokom c. kr. nadsodnije v Gradci od 7. marca 1881 določba c. kr. najvišjega sodišča od 16. februarja 1881, št. 1697 naznanila, javi in jih pouči, da ta določba nij spremenila značaja v specijelnem slučaju izdane določbe in da nij zadobila čez določbo §. 12 obč. drž. zak. sezajočo pomembo, in da morajo okrajne sodnije tudi nadalje pri vporabljanji o jezikovnem vprašanji odločujočih zakonov in naredb za posamne slučaje imeti pred očmi določila just. min. določbe od 15. marca 1862, št. 865, od 20. okt. 1866, št. 1861 in od 5. septembra 1867, št. 8636.

2. naj c. kr. nadsodnija skrbi za to, da bodo sodnije dobile v potrebi primernem številu tiskovine v slovanskih jezikih, kakor se je to dovolilo z določbo justičnega ministerstva od 15. marca 1862, št. 865.

Da se to slednje laglje doseže, naročilo je c. kr. justično ministerstvo c. kr. državnej tiskarni, da oskrbi potrebne tiskovine v slovenskem jeziku in to z odlokom od 1. decembra 1881, št. 19230 naznanilo c. kr. predsedništvu nadsodnije v Gradci.

Le-ta pa je izdala: (navajajo se uže v našem listu objavljeni odloki dto. 11. januarja 1882 in dto. 2. januarja 1882 št. 21 našega lista.)

Prva navedena določba je imela posledico, da je pri c. kr. sodnijah v Kranjskeji in v slovenskih krajih po Štajerskeji in Koroškeji raba slovenskega deželne jezika nemogoča, ker je ta dovoljena le

onim strankam, katere so izključno le slovenskega jezika zmožne in pridejo brez odvetnika pred sodnijo, te pa se večinoma same zastopati ne morejo in se torej določbi poslujočega sodnika glede jezika upogniti morajo; če pa stranke zastopa pred sodnijo odvetnik, ne dovoli se mu raba slovenskega jezika, ker so slednji tudi nemškega jezika zmožni.

Da se ta določba nadsodnije umeva v tem smislu, dokazuje v „Slovenskem Narodu“ št. 29. od 6. februarja 1882 pod naslovom: „Boj za slovenščino pred ljubljansko mestno delegirano okrajno sodnijo“ priobčeni slučaj.

C. k. deželne sodnije svetovalec Ledenig je baje pri obravnavi dne 3. februarja 1882 na tožbo v slovenskem jeziku vloženo in rešeno dovolil slovensk zapisnik le pod pogojem, da odvetnik dr. Štempihar nemški prevod priloži, in prej uže je taisti deželne sodnije svetovalec pri obravnavi dr. Štoru, koncipijentu odvetnika dr. Zarnika, odbil sprejem v slovenščini narekovanega zapisnika in ga prisilil, da je moral napraviti nov zapisnik v nemškem jeziku.

Posledica določbe nadsodnijskega predsedstva bi bila torej ta, da bi vse sodnije graškega nadsodnijskega okrožja morale še vse leto 1882 rabiti le nemške tiskovine in da bi se namen slovenskih tiskovin za jedno celo leto preprečil.

Gledé na to, da gori navedene justičnega ministerstva naredbi imajo jasni namen, da izvedenje enakopravnosti slovenskega jezika pri sodnijah omogočijo in zagotovijo;

gledé na to, da je enakopravnost slovenskega jezika v šoli, uradu in javnem življenji po članu 19. drž. temelj. zak. od 21. decembra 1867, št. 142 od države priznana in zajamčena;

gledé na to, da ravno navedeni drž. temelj. zakon rabo slovenščine v uradu sploh, kakor tudi pri sodnijah nepogojno priznava in jo ne

dela od tega zavisno, da je pravo iskajoča stranka nemščine zmožna;

Gledé na to, da ravno omenjeno postopanje c. kr. nadsodnijskega predsedstva v Gradci stoji v flagrantnem nasprotji z vsemi obstoječimi zakoni in z vsemi razglašnimi naredbami pravosodnega ministerstva, da involvira opozicijo, katere meji uže na upor proti justičnega ministerstva naredbam, da narodno čuvstvo slovenskega naroda žali, pravo iskajoče slovenske stranke v Kranjskeji, Štajerskeji in Koroškeji nepotrebno šikanira in opravičeno razburjenost vsigdar državi zvestega slovenskega prebivalstva teh dežel prouzučuje in pospešuje in je sposobna, da omaje njega zaupanje do gotovega, natančnega in nepristranskega pravosodja;

in naposled gledé na to, da ni zakoni ni pravosodnega ministerstva naredbi ne dajejo c. kr. nadsodnji v Gradci pravice, da po svojej samovolji predpisuje obravnavni jezik pri sodnijah in zadržuje iz ničevih uzrokov rabo slovenskih tiskovin:

dovoljujejo si podpisani Nj. ekselenci vodji justičnega ministerstva staviti naslednja vprašanja:

1. Je li c. kr. justičnemu ministerstvu znano, da

- posamne sodnije vse slovenske vloge odbijajo in ne hote sprejemati v slovenščini pisanih razpravnih zapisnikov?
- da je c. kr. nadsodnijsko predsedstvo v Gradci one c. kr. sodnije, katere so v slovenščini spisane vloge sprejemale in reševale, zaradi tega grajalo?
- da je c. kr. nadsodnijsko predsedstvo z odlokom od 2. januarja 1882, št. 9221, ustavilo upeljavo slovenskih tiskovin za l. 1882, da si

LISTEK.

NOV.

(Spisal I. Turgenjev, preložil M. Malovrh.)

Prva knjiga.

XIII.

(Dalje.)

Najedenkrat, baš na pol pota, ustavila se je Marijana, tako, da je nje obraz tik njegovega bil, a nje očesi v njegove uprti.

„Aleksij Dimitrič,“ povzela je ona, „ne mislite, da je moja teta hudobna... Ne, to nij; nego ona je personificirana laž, ona je igralka, kolikor je je, vse na njej je študirano. Ona hoče, da jo vse obožava in pred njo v prahu kleči, kakor pred kakšno svetnico! Kakšno ljubeznivo, mehko besedo, ki jo jednemu reče, ponavlja tudi drugemu in tretjemu, vedno z istim nedolžnim obrazom, kakor da jej je beseda uprav tedaj na pamet prišla — in nje očesi!! — Ona se sama vrlo dobro pozna, ona vé, da ima obraz kot madona — ter ostane hladna kot ona, pred katero se moli. Vrh tega se dela,

kakor da bi se za svojega sina Bog si zna koliko zanimala, ter išče poznanstva s pametnimi ljudmi, da se z njimi o njegovej odgoji posvetuje. Ona ne želi nikomur nič zlega! Ako bi se pa komu primerilo, da si v njenej navzočnosti ude polomi — kaj to njej mari! Ona ne bode ni prsta premaknila v pomoč kacega drugega človeka; ako bi pa to njej v prilog šlo, potem dakako...“

Marijana je utihnila. Jeza jo je tako trla, da nij mogla dalje. Ona je bila jedna istih stvorenj, kakor jih je želibozhe osobito na Ruskem mnogo, ki so zadovoljna, ako vidijo, da kakšna pravična stvar zavlada, a ne da bi jih to veselilo, najmanjša krivica jih pa strašno razburi. Neždanov motril jo je mej govorom jako pazljivo. Nje od notranje razburjenosti goreči obraz s kratkimi lasmi in krčevitimi finimi ustnicami zdél se mu je imeniten — celo lep. Skozi vejeve padajoči solnčni žarek razsvetil jo je povsem ter osobito nepremakljivim bliščečim očesom nekaj milega dal, kar je z nje glasom harmoniralo.

„Povejte mi,“ vprašal je Neždanov, „zakaj ste prej rekli da sem nesrečen? Vam je-li moja preteklost znana?“

Marijana potrdila je to z miganjem glave.

„Kako mi je to razumeti? Ali vam je kdo kaj o meni govoril?“

„Jaz znam — vaše pleme.“

„Od kod? — Kdo vam je to povedal?“

„Kdo drugi, nego ona Valentina Mihajlovna, ki jo vi tako čislate. Ona se nij mogla vzdržati, da bi v mojej navzočnosti — se ve da po njenem običaji mimogrede a razumljivo, ne z obžalovanjem nego kot liberalna žena, ki so jej predsodki neznani — ne govorila, da je v žitji novega učitelja neka nepravilnost, tičoča se njegovega rojstva. Samo ne čudite se: Valentina tudi kar mimogrede prvemu novemu znancu pové, da je v žitji nje netjakinje ta in ta nepravilnost; da so nje očeta v Sibirijo prognali! Kakor se tudi ona sama za aristokratinjo smatra, vender nij nič, ko besedična ženska in dobra igralka — evo vam vašo madono!“

„Dovolite,“ rekel je Neždanov, „zakaj jo zovete „mojo“ madono?“

Marijana obrnila se je od njega proč ter jela po stezi dalje stopati.

„Nijste se mar z njo dolgo razgovarjali in zabavljali?“ odgovorila je zamolklim glasom.

je bila z odlokom od 1. dec. 1881, št. 19.230 naročena?

2. Ali misli vlada delati na to, in s katerimi sredstvi, da se bode slovenskemu narodu pri c. kr. sodnijah vendar uže neomejena raba slovenskega jezika omogočila in zagotovila.

Na Dunaji dne 10. febr. 1882.

Dr. Tonkli. Dr. Vošnjak. Obreza. Klun. Margheri. Herman. Nabergoj. Gödel-Lannoy. Vilj. Pfeifer. Windisch-Grätz. Dr. Monti. Šupuk. Dr. Vitezić. Dr. Trojan. Grof Harrach. Dr. Rendić. Hladik. Penk. Dr. Matuš. Dr. Steidl. Dr. Krofta.

V Ljubljani 15. februvarja.

—r.— V razburjenem boji, kojega bijemo za pravice slovenskega jezika pred sodnimi uradi, posmehujejo se nam narodni naši sovražniki in s tisto aroganco, ki je last ponemčenim našim odpadnikom, trdijo, da nikdo resno ne misli, ga bi se kdaj upeljala slovenščina v uradne sodne akte. Ti ljudje, ki imajo o slovenskem jeziku samo zavest, da ga morajo sovražiti, ki pa sicer tega jezika ne poznajo veliko več, kot novorojeno dete, ozirajo se z zanimanjem na nas politične robe, ki se v potu svojega obraza trudimo in pehamo za politično svojo bodočnost. Ali mi imamo tolažbo, da bodo naše ideje končno sijajno premagale vse ovire, in sodeč po ogromnem napredku, katerega je slovenstvo v zadnjih 20 letih napravilo, in po ogromnem propadu, v katerem se nahaja obupno nemštvo mej nami, trdimo lahko z dobro vestjo, da čez petdeset let v slovenskih deželah ne bode več niti take oslabele politične nemške stranke, kakor je zdanja, katere duševno delovanje koncentrira se v lističi, kojega bi se vsaka politična stranka na Turškem, ali pa v centralnej Afriki po vsej pravici sramovala! Mi imamo svojo prihodnost, politični naši Nemci pa so rastlina, postavljena na peščena tla in drugega jim ne ostaja, kakor počasna, ali gotova politična smrt. Lahko torej prenašamo sovraštvo tega ali onega okrajnega sodnika, ker končno prišla bode stvar tako, kakor mora priti in kakor mi pričakujemo? Kaj naj bi torej govorili o najnovejšem odloku okrajne sodnije na Vrhniki? Pred sabo imamo okrožnico barona Lattermanna, nekdanjega predsednika pri nadsodnji graški! Čujmo, kako je ta gospod govoril k sodnikom, ki so pod njegovim predsedništvom hoteli nemškutariti po sodnih sobah! Omenjena okrožnica se glasi:

„Visoko justično ministerstvo je ob nekej priliki izvedelo, da se justičnega ministra ukaz od 15. marca 1862, št. 865 tako tolmači, kakor da bi se ta ukaz oziral samo na kazenske in ne prepirne zadeve, tako, da se tožbe v slovenskem jeziku vlagati ne smejo. Ker pa omenjeni ju-

stičnega ministra ukaz v četrtem svojem odstavku splošno zapoveduje, da se morajo v pokrajinah, kjer stanujejo Slovani, slovanske vloge sprejemati pri sodnijah, ne da bi se razločevalo, so li te vloge kazenskega, prepirnega ali neprepirnega sodržaja, tako se imajo vsled omenjenega ukaza tudi tožbe in tudi vloge prepirnega obsega, če so sestavljene slovansko, sprejemati. To se sodnijam . . . naznanja, da se obnašajo po tem. V Gradci 26. oktobra 1866., št. 697.“

Ravno isti Lattermann piše v svojej okrožnici od 9. marca 1867, št. 873 tako-le:

„Z jutrnjim dnevom pričele bodo nove okrajne sodnije v vojvodini Kranjski svoje delovanje, katerih uradniki in sluge podvrženi so v vsakem oziru nadsodnji graški in nje načelniku. Pri tem važnem trenutku nikakor ne morem priložnosti zamuditi, da ne bi rekel, česa da pričakujem od novih okrajnih sodnij — — — Sodniki morajo vsem jednako pravico deliti, ne da bi se ozirali na stan ali narodnost. Vaše pravosodje ima biti popularno. Ker, ako naj narod svojim sodnikom zupa, morajo ti umeti, s strankami v ljudskem jeziku gladko občeovati.

Ubogi Lattermann, ko bi bil ti sedaj načelnik v Gradci!

Če je tudi **notranji** uradni jezik nemški, vendar morajo slovenskega jezika vsi sodniki v vojvodini Kranjski popolnem zmožni biti.

O tem Lattermannovem duhu nij na ekscelenci Waserji niti duha ni sluha! Ali naj človek potem zahteva, da bi bil tega duha poln okrajni sodnik na Vrhniki?!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. februvarja.

O **vstaji na jugu** poroča „Narodni list“: V vsej Hercegovini se je do zdaj zaigala le jedna mala vas Agnovica. V pretečenem tednu nij bil v vsem okraji Stolaca noben nemir. Energične besede, katere je govoril baron Jovanović raznim deputacijam v Mostaru in Džamanoviči, naredile so v ljudstvu globok utis in splošno se govori: Podati se moramo, nij več šale! V Krivošijah se v slednjih dneh razen malih tvtvin živine nij nič prigodilo. Krivošijanci beže v Črno goro; število njih je uže pribeglo čez črnogorsko mejo, vzelo se jim je orožje in bili so v Podgorici internirani. — Naše čete okupirajo brez posebnih težav Krivošije. Krivošijanci beže, ko zagledajo naše čete. Krivošijam mejni prebivalci poslali so v „Narodni list“ izjavo, da ostanejo cesarju in domovini zvesti in da želé, da se kmalu vrne mir. Telegrafična zveza po Hercegovini se je zopet upejljala. V Metkoviči leži jeden ranjen vojak, v Trebinji 85. — „D. Ztg.“ poroča, da se bosta južna Dalmacija in Hercegovina zjedini pod glavnim poveljništvom s sedežem v Dubrovniku.

Vnanje države.

Ruski listi odločno odbijajo sumnje nemškega novinstva, da Rusija dela na to, da bi vnela mej Slovani upor. In „Golos“ končuje svoj članek, govoreč o teh sumnjah, tako-le: „Ne igrajte se z ognjem! Zažgali se boste!“ To so resne besede.

Srbska vlada je v velikej zadregi, ne le da jej dela opozicija mnogo opraviči z interpelacijo o izgubah v Parizu, temveč pridružila se je še druga zadrega in ta zadeva rešitev metropolitnega vprašanja. Škofovska sinoda neče se posvetovati pod predsedstvom metropolitovega namestnika Mozeja. To je velika zadrega za vlado. Ali naj še za življenja odstavljenega metropolita imenuje novega ali naj staremu dá prejšnje dostojanstvo?

V **francoske** zbornici poslancev merili so slednjo soboto pri volitvi dveh predsednikov Gambettisti svoje moči z drugimi republikanskimi frakcijami. Kandidat cele leveice dobil je 290, oni demokratske unije in radikalne leveice 203 glasove, Gambettistov kandidat pa le 184 glasov in nij bil izvoljen.

Cerkveno politična predloga v **pruskem** deželnem zboru pridobiva veliko glasov, konservativci, središče in Poljski stoje kot jeden mož.

Laški list „Dritto“ se gorko poganja za popolno nezavisnost **Egipta**.

Iz Aleksandrije se poroča, da se bode v **Arabiji** ustanovil samostojen kalifat.

Iz **Portugalske** se poroča, da so v Oportu zaprli več republikancev.

Dopisi.

Iz Rogateca. [Izv. dop.] Pri našej okrajnej sodnji je služboval uže nekaj let c. k. pristav Rumpler, rodoma Nemec, ki je prav slabo slovenski govoril, akoravno mu moramo v njegovo čast reči, da nam nij bil sovražen. Ker je zadnjič vendar, če tudi jako pozno, celo graška nadsodnja morala priznati, da slovenščine nezmožen sodnijski pristav tukaj ne more službovati, kjer razen naših „purgarjev“, ki so se ve da v svojih domišljijah čisti Germani, zraven pa tako nemščino blodijo, da je Bog pomagaj, le malokdo ume kaj malega nemščine, predstavili so gospoda Rumplerja mej koroške Nemce, služba njegova pa je zdaj razpisana. Ker prosi za to službo, kakor smo iz popolnoma zanesljivega vira poizvedeli, dokaj slovenščine popolnoma zmognih prositeljev, nas je denes v naše kraje došel glas, da se baje misli imenovati sodnijskim pristavom v Rogatec avskultant Nedved, neizrečeno vznemiril. Za Boga, kaj hočemo s totim Nedvedom, ki je zdaj na Ptujem, rodoma Nemec in slovenščine neki še veliko manje zmožen, kakor je je bil g. Rumpler. Zraven tega pa neki ta Nedved črti in sovraži vse, kar je slovenskega, le po slovenskem kruhu se mu menda sline cedé. Opozorjeni naj bodo tedaj naši državni poslanci uže denes na ta slučaj, da ne bo prepozno. Caveant consules! —

Iz slovenske Štajerske [Izv. dopis.] Slovenski časniki se ves čas svojega obstanka trudijo, da bi napotili javne oblasti in odvetnike ter notarje, naj pišejo Slovincem v slovenskem jeziku

„Jaz sam sem jedva kakšno besedo izpregovoril,“ zavrnil je Neždanov, „ona sama govorila je ves čas.“

Marijana stopala je molče dalje. Pot se je tu zavil okolo jelkinega grmovja in pojavil se je tu lep travnik, v katerega sredini je stala visoka breza, okolo katere je bila lesena klop narejena. Marijana vsedla se je nanjo in Neždanov poleg nje. Nad njima glavama šumela so tenka zelena peresca okolo in okolo cvetele so bele šmarnice, a sladki duh mlade trave dél je prsim dobro.

„Vi hočete tukajšujo šolo obiskati?“ začela je zopet Marijana razgovor; „ako vam je drago, pridite . . . ali jaz uže naprej vem, da ne bodete zadovoljni. Saj ste sami slišali, da je prvi naš učitelj — dijakon. On je inače pošten mož, ali jedva si morete misliti, o čem se on s svojimi dijaki razgovarja. Mej dečki je neki Garasej — sirota, stara kakšnih devet let — verjamete li, da se to dete bolje od vseh družih uči.“

Tako navela je Marijana razgovor na drug predmet in s tem se tudi ona izpremenila, postala je zopet blede, umirjena in prišla v zadrego baš

kot da se sramuje prejšnjih svojih besedij. Očividno prizadevala se je, da Neždanov o kakšnem „javnem vprašanju“ naj si bode to uže šolsko ali kmetško, katero besedo črhne, le o prejšnjem predmetu ne. Toda njemu bilo je v tem hipu malo stalo do onih „javnih vprašanj“.

„Marijana Vikentjevna,“ rekel je Neždanov, „jaz vam moram odkritosrčno povedati, da se tega, kar se je denes mej nama vršilo, nijsem nadejal. (Pri besedi „vršilo“ pogledala ga je ona srpo, ko da hoče nekaj ugovarjati.) — „Vidi se mi pak, da . . . da sva si zdaj mnogo bliže, nego prej. To je i treba. Zuala sva uže davno oba, da sva jednih mislij, samo nij hotel nobeden prve besede izpregovoriti. Dovolite mi, da od srca govorim. Vam je ta hiša mrzka; a recite mi, kako to, da se vaš strijc, ki se mi, kolikor morem razsoditi, sicer puhle glave ali inače dober človek zdi, za vas ne zavzame?“

„Moj strijc? Prvič on niti človek nij . . . on je samo vladin uradnik, senator ali minister ali ne vem kaj! Drugič . . . jaz nečem zastoj tožiti, v ostalem mi pa nij tu vse tako mrzko, saj me nihče

ne zatira; tetino zbadanje je iznosljivo . . . Jaz sem povsem svobodna.“

Neždanov pogledal je Marijano debelo.

„V tem slučaju . . . je torej vse, kar ste mi rekli? . . .“

„Smejajte se mi, ako vas je volja,“ segla mu je ona v besedo; „a če se nesrečno čutim, ne čutim se sama za se . . . Meni se često vidi, da jaz za vse zatirane, uboge in nesrečne cele Rusije trpim . . . ne, jaz za nje ne trpim; jaz sem le srdita nad tem, kar se njim godi . . . pripravljena sem svoje žitje za nje žrtvovati, ter sem nesrečna, ker za nje nič storiti ne morem, saj nijsem sama nič, nego ubogo dekle, katero kruh milosti jé. Ko je bil njegov oče v Sibiriji, a jaz s svojo majko v Moskvi, — ah, kako sem si želela biti poleg njega. Ne, da sem ga jaz Bog zna kako ljubila ali čislala, ne, jaz sem le na svoje oči videti hotela, kaj prognanci ondukej trpé . . . Kako sem se na vse bogatine in site jezila . . . A potem, ko se je iz prognanstva vrnil, telesno in duševno uničen . . . ko se je začel ponižati in prosjati . . . ah . . . kako težko je to bilo prestati. Blagor njemu, da je umrl,

in kakor mi Štajerci s Kranjskega čujemo, uraduje se tam tudi že precej slovensko. Tudi na Štajerskem se začneja. Dovolite mi pa o slovenskem uradovanju jedino opombo.

Kdor je sam poskusil slovenska pravna pisma delati in kdor ve, koliko je pri vsakem pravnem pismu ležeče na pravih izrazih za voljo strank oziroma sodnih izrek, moral je pomisliti, kje se najdejo taki izrazi. Imamo li mi Slovenci uosti tehničnih juridičnih izrazov? — In imamo takih tehničnih izrazov, katere mora sodnik znati, izrazov, s katerimi tudi sodnik mora vezati isti pojem, kakor odvetnik ali notar pri spisovanju pisma? — Da, imamo jih! Samo obžalovati moramo, da jih slovenski juristi premalo iščejo in marsikateremu slovenskemu juristu se more očitati, da on nij iskal slovenskih tehničnih izrazov pri juridičnih spisih. Prelagatelji državnega zakonika na slovenski jezik tudi niso dosti ozirali se na svoje prednike in tako so v slovenskih prestavah justičnih zakonov zadnjih let drugi tehnični izrazi, kakor se nahajajo za iste pojme v prestavah iz 1850. leta. —

Izrekel sem že besedo slovenskih prestav državnega zakonika. V teh prestavah, katere so uradne, od države izdane, so mero-dajni izrazi za juridične pojme. Teh izrazov se je držati narejalcem pravnih pisem in sodnikom. In dovolite mi opozoriti naše juriste na prestavo državlanskega zakonika od leta 1853, ki nij slaba. Posezimo jedenkrat po oficijelnej izdavi zakonov v slovenskem jeziku in držimo se jedenkrat njenih tehničnih besedij, da pridemo po najkrajšji in ob jednem zakonitej poti do stalnega slovenskega jezika pri javnih oblastih.

Prosim, da natisnete ta dopis in izrečete z njim misel mnogih štajerskoslovenskih juristov, ki dobro vedo, da tudi nemški tehnični izrazi niso vsi dobri, pa veljavni so povsod in to je tako imenitno, da bo celo tisti, ki z jako neučenjaško jezo hudo kritizira pisatelja dobre volje! — se uže moral spoprijazniti z državlanskim zakonikom leta 1853 in uradno terminologijo! — Doba praktikov je nam nastopila in kateder bode uže moral marsikaj praktičnemu življenju dopuščati. —

Z Dunaja 13. februarja. [Izviren dopis.] (Zmage avtonomistov. Železnica Celje-Drauburg v državnem zboru. Friedmanov predlog. Začetek budgetne debate.) Minuli teden sme se za avtonomistiško stranko in ministerstvo k najsrečnejšim prištevati. V gospodski zbornici zmagali so avtonomisti z večino — 27 glasov ter dali českomu narodu, kar bi mu uže zdavno bili imeli dati. Večina 27 glasov osupnila je levičarje; oni so računili, da dobodo avtonomisti sicer večino, a ne večjo, nego kacij 10 do 12 glasov. Za avtonomiste glasovali so tudi levičarski pari, od katerih to nij bilo pričakovati. Tako je n. pr. opat samostana v Melku vedno na strani levičarjev glasoval, zdaj glasoval je z avtonomisti. Duhovni dostojanstveniki, kakor nadškof dunajski, praški,

in tudi majki, ki mu je sledila! Jaz pak ostala sem sama na svetu . . . Čemu? Gotovo le zato, da čutim, kako slabega sem srca, kako sem nehvaležna, da nihče z menoj izhajati ne more — in da nič, čisto nič, za nikogar nič storiti ne morem! —

Marijana pogledala je v tla in roke pustila, da so visele od nje. Neždanovu se je pak smilila; prijel jo je za roko, a ona mu jo je iztrgala, da bi on ne mislil, da jej je za njegovo usmiljenje kaj stalo.

Skozi jelkino vejevje videla se je iz daljine ženska obleka.

Marijana se je vzdignila.

„Glejte,“ je vzkliknila, „evo izposlala je vaša madona svojo ogleduhinjo. To je njena služkinja, ki ima na mé paziti, ter svojej gospe poročati, kje in s kom me je videla! Teta gotovo sluti, da sem z vami, ter misli, da je to nedostojno, osobito po sentimentalnem prizoru, ki ga je denes predstavljala. A res je, da je čas iti domov. Pojte!“

Marijana vstala je raz klopi in Neždanov isto

olomuški, nadškof Sembratovič iz Ljova, nadškof inomoški, škof graške škofije Zwerger, škof lavantinski dr. Stepišnik, škof celovške škofije dr. Fander — vsi so bili na svojem mestu. Govorniki za česko vseučilišče: grof Belcredi, profesor dr. Randa, grof Leo Thun, grof Schönborn kot poročevalec govorili so z neopisljivim sijajem. Prav prijeten utis napravil je na avtonomiste govor naučnega ministra Conrada-Eibisfelda, ki je z vso energijo zagovarjal pravo Čehov za svoje vseučilišče. Govor našega rojaka dr. viteza Miklošiča vzbudil je ná-se pozornost zaradi tega, ker se je vpisal za vseučilišče, govoril pa je tako, kakor da bi bil proti. Dr. Unger, poročevalec večine, je tudi nekaj svojih pušic iz govora dr. Miklošičevega vzel. Dr. Unger napel je v svojem govoru proti predlogu manjšine za česko vseučilišče vse svoje govorniške moči. Njegov sarkazem imel je hudo moč. A vsa sredstva tega izvrstnega govornika niso imela uspeha. — Ko se je bil naznanil izid glasovanja, neizmerno veselje zavladało je mej navzočnimi ministri, avtonomistiškimi pari, a navzočni česki rojaki hiteli so na brzojav, da oznanijo veselo novost svojim rojakom.

Vlada zmagala je tudi v državnej zbornici o davku za petrolej. Priznati se mora, da je disciplina v državnej zbornici vsled te zmage mnogo pridobila. Rušitelji sloge morali so uvideti, da njih počenjanje bilo bi usodepolno za nje same. Nov davek nijma simpatij, to je gotovo, ali državna potreba zahtevala je tako glasovanje. — V soboto 11. februarja prišla je v državnem zboru na dnevni red celjsko-drauburška železnica. Dve uželetijeta zadeva v železniškem odboru, a v soboto se je stoprv izvedelo, da se je železniški odbor slednjič uže vender malo posvetoval o tej železnici, kajti njen poročevalec Falke (ustavoverec) stavil je v imenu odbora predlog, da se peticije za to železnico predadó vladi „na razmišljanje in uvažanje“.

Dr. Foregger čutil je potrebo zavlačevanja tega predmeta pripisati večini državnega zbora, pa se je g. dunajski odvetnik in zastopnik celjskih in z njimi zvezanih nemškutarjev grdo zmotil, kajti poročevalec je pristaš Foreggerjev — Falke. Foreggerju je poročilo tudi prehladno.

Baron Goedel-Lannoy pa opazi, da so očitanja Foreggerjeva neopravičena. Predlog, kakor ga stavi železnični odbor, ustreza želji proslincev. Prosilci vender ne morejo zahtevati, da se na peticije vender ne more koj zidati železnica, temveč mora se o zadevi poizvedavati. Z odborovo resolucijo pa se vlada pozivlje na razmišljanje in uvažanje, to je, da preiskuje, v koliko je ta želja opravičena ali ne; uspeh preiskovanj mora biti ta, da se bo vlada odločila za zidanje.

Dr. Vošnjak potegnil se je za prosilce za to železnico. On pravi, da, če je kdo kriv na zavlačevanju, zakrivil je to jedino poročevalec, kateri je imel dolžnost izgotoviti poročilo ter je predložiti železniškemu odboru. On mora se odločno zavarovati proti

tako. Pogledala ga je iz strani ljubeznivim in sramežljivim obrazom.

„Menda niste na me jezni? In tudi ne mislite, da sem tu kakšno komedijo igrala! — Ne, ne, tega ne morete, ne smete misliti. Saj ste isto tako nesrečni kot jaz — imate isto takšno srce kot jaz. Jutri pa pojdeva skupaj v šolo, kajti zdaj sva si dobra prijatelja, je-li?“

Ko sta Marijana in Neždanov blizu hiše prišla, gledala ja je Valentina Mihajlovna z lornjeto raz balkona, ter z občnim, sladkim smehom z glavo majala; ko sta pri odprtih vratih v sobo vstopila, kjer je Sipjagin z nekim na čaj prišlim, brezzobnim sosedom karte metal, rekla je ona, glasno poudarjaje vsako besedo:

„Kako moker je vender zunaj zrak. To je nezdravo.“

Marijana in Neždanov sta se pogledala; Sipjagin pa, ki je bil baš igro dobil, pogledal je od zdolej gori s pravim ministerskim pogledom svojo ženo in potem isto tako zaspano-mrzlo mlada z vrta prišedša človeka.

(Dalje prih.)

tonu, v katerem večini zbora očituje odlašanja te zadeve. Kar se tiče peticij za železnico — nadaljuje dr. Vošnjak — priznala je vlada sama važnost te železnice. Ta ima namreč namen, da zveže uže izgotovljeno železnico Wolfsberg-Drauburško s Celjem, da otvori tamošnje premoga zaklade ter celemu tamošnjemu okraju omogoči promet z vsem družim svetom. Zato stavi predlog, naj se te peticije prepusté vladi za razmišljanje in natančno uvažanje.

Predlog dr. Vošnjaka podpira se od mnogo poslancev, na kar se na poslanca dr. Gablerja predlog sprejme konec debate.

Dr. Foregger se čuti zadetega ter odgovarja dr. Vošnjaku, da nij govoril nepremišljeno; napada celo predsednika železniškega odbora ter kaže prav jasno, da mu nij toliko za stvar, nego da sploh govori ter napada. Dr. Vošnjak repliciral je dr. Foreggerju ter rekel, da on (dr. Foregger) za resolucijo svojih volilcev nij ničesar drugega storil, kakor da jo je vzel „na znanje“.

Poročevalec Falke meni, da je to baš pravi čas za to železnico, ker prej imel je odbor opraviti z važnejšimi železnicami, kakor so to: arlberska železnica, zadeva Elizabetine železnice in gališke transversalne železnice. Predlog odbora podpira, akoravno mu ne pripisuje posebne važnosti.

Pri glasovanju sprejme se dr. Vošnjakov predlog z veliko večino.

Fr. Foreggerjevo nepotrebno besedičenje napravilo je prav neprijeten utis in stvari več škoduje, nego koristi.

Na konci pet ur trajajoče seje predlagal je poslanec Friedmann, naj se sklene postava, ki brani državljane pred časnikarskimi napadi. Friedmann je levičar in Nemec. Levica imela je neizrekljivo smoio. Kajti ta jim je pravil v obraz stvari, ki čudno osvetljujejo razmere te stranke in korumpirane njene žurnalistike. Dr. Jaques in dr. Kopp hotela sta prati, pa sta le bolj črnila, nego prala. Slednjič pa je mnogo levičarjev izbežalo iz zbornice, da ne bi morali očito sodelovati s Friedmannom, katerega predlog bil je tudi sprejet.

Danes 13. t. m. prčela se je budgetna debata. Prvi govornik bil je levičar Carneri. V larmoyantnem glasu obtoževal je vlado, večino državnega zbora, gosposko zbornico, omenil tudi uredovanje na Slovenskem, ki mu je pa prav nejasen predmet — česko vseučilišče, ki mu je znak propada vede; tudi pretepi v Kuhljaku so mu služili za efekt.

Poslanec Matuš govoril je stvarno ter elegantno pobil svojega predgovornika. Omenil je zadevo uradovanja na Slovenskem ter zahteval, naj vlada konec stori temu stanju, večina bode jo z veseljem podpirala.

Domače stvari.

— („Matica Slovenska.“) Predčerajšnja seja „Matičinega“ odbora, katere se je poleg prvomestnika udeležilo 12 odbornikov, mej njimi dva vnanja, g. Svetec in g. prof. Žolgar, je trajala nad tri ure. Skleneno je bilo, da se bodo zapisniki o odborovih sejah kakor doslé obširno priobčevali v „Novicah“. Za dr. Bleiweisov spomenik je odbor odločil 200 gld. in ob jednom ukrenil, da naroči Bleiweisovo veliko podobo za društveno pisarno. Dopis društva „Narodni dom“ se je izročil posebnemu odseku, ki bode o njem in o sklepu vlnskega občnega zbora gledé preuredbe „Matičinih“ pravil poročal v prihodnjem odborovej seji; nasveti, katere bode odbor tedaj odobril, pridejo pred občni zbor. V omenjeni odsek so izvoljeni gg.: Svetec, Šuklje in Praprotnik. Radostno je odbor na znanje vzel poročilo, da je g. prof. Erjavec uže dve tretjini svojega prevoda „Somatologije“ poslal društvu prvosedstvu. Rokopise za letošnji Letopis bode na odborovo prošnjo prejemal in urejal g. Grasselli. Gledé družih knjig za 1882. leto je odboru došlo mnogo ponudeb in želja, ki se bodo rešile po priliki. Odsek za izdavanje knjig je nasvetoval, naj se letos izda tudi g. Križmanova „Italijanska slovnica“; po zanimljivej dolgej razpravi je odbor skoro jednoglasno sklenil, da „Matica“ sicer sprejme ta rokopis, pohvaljen od vseh presojevalcev, da ga bode pa na

svetlo dala le s podporo, to je za prodajanje, ne za družabnike. Z ozirom na odborov ukrep, da „Matice“ izda pokojnega dr. Bleiweisa životopis v posebnej knjigi, izostane Bleiweisova podoba lanskemu Letopisu in se pridoda životopisu. „Matičnih“ knjig za družabnike se bode tekoče leto tiskalo po 1500 iztiskov, in izročilo se bode tiskanje tistej tiskarni, ki bode najugodnejše pogoje stavila pri natečaju, kateri se razpiše do 15. prihodnjega meseca marca.

— Obširnejše poročilo o seji nam je obljubljeno.

— (Slika rajnega gosp. dr. Janeza Bleiweisa viteza Trsteniškega) po gospodu Franketu res mojstersko izdelana, bode jutri razpostavljena v prodajalnici g. Peregrina Kajzela kateri jo potem pošlje v Pariz.

— (Sokolova maskarada.) Ker se bodo vstopnice za Sokolovo maskarado le proti na ime glasečim se vabilom izdavale, naj se rodoljubi in prijatelji „Sokola“ po deželi, kateri bi se radi omenjene maskarade na pustni torek udeležili, obrnejo za vabila pismeno ali osobno do staroste „Sokola“, gosp. Frana Ravniharja, predstojnika deželne blagajnice.

— (K požaru v Nadjem selu) se nam še poroča, da je zgorel tudi starček „Vatovec“, kateri se nij mogel rešiti pravočasno. O uzroku požara pa se govori, da je šel jeden izmed svatov s svetilnico pod streho po slamo, da bi jo del pod škrinjo (balo) na voz, a da je pri tem vsled nerodnosti zapalil streho.

— (Mozirska čitalnica) napravi dne 19. t. m. veselico. Spored: 1. I. pl. Zajc: Uboj; 2. J. Kocijančič: Venec slovenskih narodnih pesnij, moški zbor 3. „Kdo je hujši lažnjivec?“ Šaljiv prizor za pustni čas. 4. F. Miklošič: „Maribor“, moški zbor. 5. Ples. Začetek ob 7. uri zvečer.

Odbor.

— (Navod o hmeljariji) se zove mala pa jako važna knjižica, katero je spisal in založil znani narodnjak gospod Janez Hausenbichler v Žalci ter ravno dotiskala Narodna Tiskarna. Knjižica obseza le 20 strani, pa vsebina je tako zanimljiva in za naše gospodarske razmere toli imenitna, da prav toplo vsacemu narodnjaku na srce polagam, da jo pazno čita in o njej prav resno premišlja. Hmelj se spravi lahko v denar in pisatelj nam zatrjuje, da celo v slabih letinah vrže trikrat toliko kakor pšenica v dobrih. Ker raste hmelj povsod, kjer se nahaja divji hmelj in je zadnjega po Slovenskem mnogokje videti, ker bi hmeljarije odprla nov vir prometa in dohodkov, bodo gotovo naši skrbni gospodarji segli po tej knjižici, in to tembolj, ako jim povemo, da malo število savinjskih hmeljarjev prideluje do 200 metričnih centov hmelja, kateri vrže na leto 30.000 gld. in še več in da so si otroci in ženstvo pri obiranju v 14 dneh prislužili 2000 gld. „Južno-stajersko hmeljarsko društvo v Žalci“ bode vsem željam in vprašanjem rado ustrezalo.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj. Justični minister Pražak odločno odbija sumnje in napade Jaquesove in izjavi, da sodnije nima o tem odločevati, kateri je deželni in sodnijski jezik in da bode dotičnim ministerijalnim naredbam pripomogel do veljave. Kot govornika sta se pozneje vpisala v generalnej debati še dr. Poklukar in Kljun. Kot prvi govornik za je govoril knez Czartoryski. Nabergoj izročil je peticijo Črnomaljšcev za ustanovitev nadsodnije v Ljubljani in za upeljavo slovenskega sodnijskega jezika. Finančni minister je predložil nov colni tarif.

Dunaj. (Oficijelno.) Utrjenje Zimjekana in Kul, Bachtjevice, Prievorca je zahtevalo ožji krog garnizijskih krajev. Glavne zveze čet so zagotovljene. Vstaši skušali so v 12. dan t. m. zamán se bližati Grebenu in Ledenicam. Gozd mej Coljicami in Knezlacem gori. Greben in Ledenice se bosta utrdila. Vstaši so izgubili pri Trnovi v 10. dan t. m. okolo 100 mrtvih in ranjenih.

Meteorologično poročilo.

(Pregled čez pretečeni teden.)

Barometer: Stanje barometrovo je bilo ves teden še zmerom precej visoko in sploh za 945 mm višje, kot srednje stanje vsega leta; znašalo je 744.75 mm in je bilo vsak dan nadnormalno. Z ozirom na povprešno številko vsega tedna je bilo stanje barometrovo v torek, četrtek in petek nadnormalno, v ponedeljek, sredo, soboto in nedeljo pa podnormalno. Najvišje srednje stanje, za 3.78 mm nad normalom, je imel barometer v četrtek; najnižje, za 3.40 mm pod normalom, sobota; največji razloček v srednjem stanju znaša torej 7.18 mm, torej precej menj, kot v predzadnjem tednu. Najvišje v vsem tednu sploh, namreč 749.43 mm visoko, je stal barometer v četrtek zvečer; najnižji, 740.36 mm visoko, v soboto popoldne; razloček mej maksimum in minimum vsega tedna sploh znaša torej 9.07 mm. Največji razloček mej stanjem jednega dne, za 3.41 mm, je imela nedelja; najmanjši, za 1.68 mm, sredo.

Termometer: Srednja temperatura vsega tedna je znašala — 1.9° C, to je za 1.5° C pod normalom. Temperatura je bila le v petek in soboto nadnormalna, vse druge dni pa podnormalna. Najvišjo srednjo temperaturo, namreč + 0.6° C, ali za 1.0° C nad normalom, je imel petek; najnižjo, — 4.3° C, ali za 3.8° C pod normalom, ponedeljek; največji razloček v srednji temperaturi znaša torej 4.9° C. Najvišja temperatura vsega tedna sploh, + 7.4° C, je bila v soboto popoldne; najnižja, — 11.6° C, v ponedeljek zjutraj; največji razloček v temperaturi vsega tedna sploh znaša torej 19.0° C. Temperatura je bila s 56% negativna, s 44% pa pozitivna. Največji razloček v temperaturi jednega dne, za 15.4° C, je imela sobota; najmanjši za 8.4° C, petek; temperatura je bila torej jako neenakomerna.

Vetrovi so bili ves teden slabotni, zastopani so bili večinoma vzhodni in južni, in sicer: čisti „vzhod“ s 33.3%, „jugovzhod“ s 14.3%, „jugozahod“ s 14.3%; slednjič tudi „burja“ in „zahod“ s po 9.5% in „brevetrij“ z 19%.

Vreme je bilo zopet ta teden vsled precej visokega stanja barometrova stanovito in precej suho; dežja ali snega ves teden nij palo nič. Nebo je bilo vsled tega večinoma, namreč s 86% jasno, s 14% pa oblačno.

Tujci:

14. februarja.

Pri **Slonu:** Krupke z Dunaja. — Ochs iz Prage. — Aupetz iz Krškega. — Ulrich iz St. Jurja. — Maudele iz Banjaluke.

Pri **Maličci:** Weiss z Dunaja. — Wolf iz Kočevja. — Engelhard z Dunaja. — Daterl iz Feldkirchna. — Tauber iz Merana. — Feil z Dunaja.

Pri **avstrijskem cesarji:** Perne iz Tržiča. — Thaler iz Sachsenburga.

Tržne cene v Ljubljani

dné 15. februarja t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	9	26
Rež,	6	18
Ječmen	5	20
Oves,	3	25
Ajda,	4	87
Proso,	5	20
Koruza,	6	40
Leča,	8	—
Grah,	8	—
Fižol	8	50
Krompir, 100 kilogramov	2	86
Maslo, kilogram	—	96
Mast,	—	84
Špeh frišen	—	74
„povojen,	—	78
Surovo maslo,	—	80
Jajca, jeden	—	2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	56
Telečje	—	52
Svinjsko	—	58
Kostrunovo	—	30
Kokoš	—	45
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	2	86
Slama,	1	96
Drva, trda, 4 kv. metre	6	80
„ mehka, „	4	50

Dunajska borza

dné 15. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni državni dolg v bankovcih	74	gld.	15	kr.
Enotni državni dolg v srebru	75	„	50	„
Zlata renta	91	„	60	„
1860 državno posojilo	127	„	75	„
Akcije narodne banke	811	„	—	„
Kreditne akcije	293	„	75	„
London	120	„	10	„
Srebro	—	„	—	„
Napol.	9	„	52	„
C. kr. cekini	5	„	64	„
Državne marke	58	„	50	„
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	118	„
Državne srečke iz l. 1864	100	„	172	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	92	„	50	„
Ogrska zlata renta 6%	117	„	90	„
„ 4%	84	„	75	„
„ papirna renta 5%	85	„	—	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	„	—	„
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	113	„
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	„	25	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98	„	25	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	103	„	50	„
Kreditne srečke	100	gld.	174	„
Rudolfove srečke	10	„	19	„
Akcije anglo-avstr. banke	120	„	117	„
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	195	„	—	„

Svarilo!

S tem svarim vsakega, naj ne posojuje mojemu mladotnemu pasterku **Ivanu Lochkarju** na moje ime, ker ne bodem plačala jaz teh dolgov.

V Ljubljani, dné 14. februarja 1882.

Marijana Lochkar,

(94—1)

pekova vdova, Križevniški trg št. 5.

Knjigovodja in comptoirista,

kateri je slovenskega, nemškega in laškega jezika popolnem zmožen ter ima lepo pisavo in ki je vojaščine prost, sprejme **valjni malin v Kranji.** (91—3)

Na prodaj je kmetija

na **Uših št. 13 v Šmartnem** poleg **Litije**, imejoča hišo s tremi sobami, kuhinjo in klet; gospodarsko poslopje, hlev za štiri goveda, svišli, skedenj in kozolec. Okrog je vrt z mladim sadnim drevjem in 8 oral njiv in 2 oral hriba, vse v najlepši leži. Hiša z romantičnim razgledom pripravna je za vilo. Pogoji so prav ugodni.

Več se zve v hiši pri gospodnji ali pa tudi v **Spodnji Šiški št. 29.** (79—3)

Vsak dan

frišni krofi

pri

J. FÖDERLU,

Lingarjeva ulica.

(5—7)

Gostilna

s konjskim hlevom

v **sv. Florijana ulici** se takoj odda. — Natančni pogoji se zvedo pri peku **Jakobu Matjanu**, sv. Florijana ulica št. 29. (90—3)

Dr. Sprangerjeve

kapljice za želodec,

priporočane od zdravniških avtoritet,

pomagajo takoj, če ima človek krč v želodci, migréno, feber, ščipanje po trebuhu, zaslinjenje, slabosti, če ga glava boli, če ima krč v pr. ih, mastno zgago. Telo se hitro očisti. V bramorjih razpusti bolezensko tvarino, odvajajoč črve in kisline. Davci in tifus vzamejo vso zlobnost in vročino, če se zavzvajajo po 1/2 žličke vsako uro, ter varujejo nalezljivost. Človeku diši zopet jed, če je imel bel jezik. Naj se poskusi z majhenim ter se prepriča, kako hitro pomaga to zdravilo, katero prodaja lekarnar **g. J. Svoboda** v Ljubljani, a flacon 30 in 50 kr. av. velj. (247—59)

Vozni listki v Ameriko.

Kreiranje **agentur**, ki skrbijo za preseljevanje, ima nalog, da skribo za varnost potujočega občinstva pred sleparijami inozemskih agentov. Dokaz temu je, da vsak mnogopotujoči, kakor n. pr. **Angleži in Amerikanci** s posebnim veseljem kupujejo svoje vozne listke pri avstrijskih agentih, ker se dobivajo vedno po originalnem tarifu. Svetuje in natančnejša poročila daje (70—9)

C. kr. koncesijonirana glavna agentura

Arnolda Reifa,

speditérja za svetovni promet,

Dunaj, I. Bez., Kolowratring, Pestalozzigasse Nr. 1.

Umetne

(55—4)

zobe in zobovja

postavlja po najnovejšem ameriškem sistemu v **zlatu, vulkanitu ali celulojdu** brez bolečin. **Plombira z zlatom** itd.

Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin

s prijetnim mamilom

zobni zdravnik A. Paichel,

poleg Hradekega mostu, v I. nadstropji.

Augenblicks-Drucker

D. R. P. No. 14130. — K. K. Öst. Privilegium No. 9161. — Von wegen seiner in jeder Hinsicht bewährten Vorgangsweise die **Alberne Preismedaille** nebst Diplom von der **Weltausstellung** verliehen wurde, ist der einzige patentirte Copirapparat mittelst des und der Farbe. Derselbe liefert auf trockenem Wege ohne Presse in fast unbefränkter Anzahl, gleich schärfe, tiefe (schwarze auch bunte) unvergängliche Abzüge, welche auch einzeln im ganzen Weltpostverein Porto-Bergangungen genießen. Der „**Augenblicks-Drucker**“ lässt alle bisherigen Copirapparate als: **Stecto, Auto, Polygraphen** etc. weit hinter sich, erreicht die autogr. Besse an Leistungsfähigkeit, übertrifft solche aber an Schärfe der Abzüge und durch Einfachheit und Billigkeit. Prospekte, Zeichnungen und Originalabzüge etc. gratis und frei.

Reichenberg i. Böhmen. **Steuer & Dammann.**

(732—9)